FACTORII CARE INFLUENȚEAZĂ CONSUMUL DE ALCOOL ȘI DROGURI ÎN RÂNDUL STUDENȚILOR LA MEDICINĂ DIN ANUL 1

CODRUȚA ALINA POPESCU[1], MIHAI HORAȚIU BOB[2], VERONICA JUNJAN[3], SEBASTIAN MIHAI ARMEAN[4], ANCA DANA BUZOIANU[5]

[1,2,4,5]Universitatea de Medicină şi Farmacie „Iuliu Haţieganu" Cluj Napoca, [3]Institutul de inovare și studii guvernamentale, Universitatea din Twente, Olanda

Cuvinte cheie: *studenți la medicină, alcool, cannabis, personalitate*

Rezumat: *Obiectivele acestui studiu au fost a) investigarea tiparelor consumului de alcool, tutun și droguri și b) studierea legăturii dintre abuzul de substanțe toxice și factorii de personalitate într-un studiu tip cohortă pe un lot de 267 de studenți la medicină. 12,3% (băieți) și 11,8% (fete) dintre studenți au recunoscut un consum de alcool peste nivelul de "risc scăzut". 12,4% dintre studenții chestionați au fumat cannabis cel puțin o dată în viață. O proporție semnificativă din populația studențească anchetată (44,1%) suferea de anxietate. Unele trăsături de personalitate cum sunt extroversia și deschiderea la noi experiențe au influențat tiparele consumului de droguri și alcool, ceea care sugerează că persoanele în cauză perpetuau aceste obiceiuri deși erau conștienți de consecințele nefaste asupra stării lor de sănătate. Luând toate acestea în considerare, pare a fi oportună promovarea unui comportament sanogen în rândurile studenților facultății de medicină, cu reducerea consumului de substanțe toxice.*

Keywords: *medical students, alcohol, cannabis, personality*

Abstract: *The aims of this study were a) to investigate patterns of alcohol, smoking and illicit drug use and b) evaluate the relationship between substance abuse and personality factors in a cohort of 267 first year medical students. 12.3 % (men) and 11.8% (female) medical students reported to be drinking above the "low risk" level of alcohol. Illicit drug use was present amongst the students surveyed, with 12.4% having experimented with cannabis at some stage during their life. A significant proportion of the students (44.1%) suffered from anxiety. There are personality characteristics like extraversion and openness that influence the drug taking and drinking habits of students, suggesting that such individuals may still pursue these habits although they know these are not healthy habits. Considering these, it may be prudent to consider the promotion of harm reduction and safer use of drugs and alcohol in medical students.*

INTRODUCERE

Abuzul de substanțe toxice (cum ar fi alcoolul, tutunul etc.) reprezintă un important factor de risc pentru sănătate la nivel internațional. Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), în 2011 consumul de alcool a provocat 2,5 milioane de decese la nivel mondial, fiind al doilea factor de risc pentru îmbolnăvire la nivel european. În plus, consumul crescut de alcool a fost responsabil pentru 9% dintre decesele în categoria de vârstă 15-29 de ani la nivel mondial.(1) De asemenea, tot conform OMS (2), fumatul a cauzat în 2013 în jur de 6 milioane de decese, din care mai mult de 600.000 în urma fumatului pasiv. Consumul de alcool și droguri este în creștere în rândul tinerilor.(3) Rubington și Weinberg definesc o problemă socială ca "[…] situația incompatibilă cu standardele unui număr semnificativ de oameni, populație care consideră că este nevoie de a se acționa pentru a modifica respectiva situație".(4) Magnitudinea efectelor negative ale consumului de alcool și tutun asupra stării de sănătate – mai ales în rândul tinerilor – a determinat guvernele să ia măsuri. Astfel, au fost proiectate și (într-o anumită măsură) implementate strategii de combatere a acelor probleme. Cu toate acestea, pentru a se putea pune la punct intervenții eficiente, este nevoie mai întâi de o descriere exhaustivă a situației din teren. În timp ce informațiile generale despre riscurile legate de starea de sănătate la nivel populațional sunt accesibile organizațiilor internaționale, este important de aflat particularitățile acestor riscuri la nivel de categorii populaționale. Studiul de față contribuie la literatura științifică aflată într-o continuă expansiune referitoare la abuzul de toxice într-o categorie specială de tineri din România, anume studenții medicinești.

Cercetări anterioare au găsit un consum excesiv de alcool și consum de droguri în rândul studenților unelor universități (5,6), fără să găsească diferențe din aceste puncte de vedere între studenții la medicină și alte categorii de studenți. Studii care s-au adresat exclusiv populației studențești a unor alte școli de medicină au raportat faptul că 90% dintre ei consumă alcool.(7) Alte studii au arătat însă, că studenții medicinești consumă mai puțin alcool decât alți studenți.(8) O posibilă explicație a acestei diferențe ar consta în faptul că studenții la medicină sunt supuși unei educații pentru sănătate și promovarea sănătății încă din anii preclinici, dobândind cunoștințe despre riscurile consumului de alcool și droguri.(9,10) Prevalența consumului unei cantități de alcool care reprezintă un risc pentru starea de sănătate a fost estimată la valori cuprinse între 30% (pe baza interviurilor) (11) și 18% (pe baza chestionarului AUDIT – Alcohol Use Disorders Identification Test).(8)

Cercetările în domeniul consumului de alcool în rândul studenților au o tradiție îndelungată în America de Nord.(12) Într-un studiu bibliografic care a investigat factorii individuali, sociali și cei legați de activitatea academică care influențează consumul de alcool în rândul studenților din Europa

[1]Autor corespondent: Codruța Alina Popescu, Str. Avram Iancu, Nr. 31, Etaj. 2, Sala 72, Cluj-Napoca, România, E-mail. cpopescu@umfcluj.ro, Tel: +40722 957195
Articol intrat în redacție în 19.05.2014 și acceptat spre publicare în 20.08.2014
ACTA MEDICA TRANSILVANICA Septembrie 2014;2(3):8-12

(13), autorii atrag atenția asupra faptului că datele obținute pot fi transferate și în alte contexte socio-culturale, chiar și având în vedere, printre alți factori, diferențele la nivel de tipare de consum și politică oficială a consumului de alcool dintre mediul Nord-American și cel European. Din ce în ce mai multe studii compară tiparele de consum de alcool și de fumat.(14,15) Factorii de risc primari pentru consumul de alcool sugerați de recenzii bibliografice (13) sunt a) sexul (bărbații au o tendință mai crescută la consumul de alcool decât femeile), b) socializarea (consumul de alcool are loc mai degrabă în contextul întrunirilor decât în izolare), c) situația locativă (studenții care locuiesc cu părinții sau cei cu responsabilități familiale consumă mai puțin alcool) și d) presiunea socială (studenții tind să supraestimeze consumul de alcool al colegilor și se simt obligați să îl imite). Consumul de alcool și fumatul sunt de obicei strâns legate. Cât despre relația dintre vârstă și consumul de alcool, probabil datorită asocierii vârstă – an de studiu – cantitate de muncă, rezultatele sunt neclare. În ceea ce privește relația dintre consumul de alcool și domeniul academic, din nou rezultatele variază mult de la un studiu la altul, studenții la medicină având totuși tendința să consume mai puțin decât colegii din alte facultăți.(16) Conform datelor OMS, consumul de alcool în rândul adulților (OMS definește categoria populațională adultă ca incluzând indivizii peste 15 ani) din România între 2003 și 2005 a fost în medie de 15,3 litri de alcool de persoană, depășind media europeană de 12,2 litri. Există o diferență evidentă între sexe în ceea ce privește abstinența alcoolică, 22,1% dintre bărbați și 51,6% dintre femei negând consumul de alcool în ultimele 12 luni. Un raport suplimentar al OMS (17) indică faptul că, în medie, consumul de alcool în țările din Europa centrală și de est este mai ridicat în comparație cu restul țărilor Uniunii Europene. Fumatul este de asemenea larg răspândit, datele OMS indicând o prevalență de 38% la bărbați și 18% la femei în 2011. În acest cadru (și luând în considerare probleme de măsurare care decurg din limita inferioară de vârstă stabilită de OMS pentru populația adultă), apare nevoia clară de a investiga tiparele abuzului de substanțe în rândul tinerilor din România. Un eșantion al literaturii științifice aflat în continuă creștere a investigat abuzul de subtanțe toxice în rândul studenților la medicină din România. Studiul condus de Dumitrescu (16) în 2007 confirmă un consum mai mare în rândul bărbaților decât al femeilor, mai mare în rândul studenților la medicină decât al celor care studiază medicina dentară, și găsește o asociere între fumat și consumul de alcool. Brabete și colaboratorii (18) au investigat în rândul populației generale relația dintre convențiile sociale legate de sexul individului referitor la consumul de alcool și tutun. Rezultatele indică o corespondență clară între așteptările legate de sex în ceea ce privește tiparele consumului de toxice, cu un nivel mai ridicat al consumului la bărbați decât la femei. Didilescu și colaboratorii (19) au studiat fumatul la studenții stomatologi. Rezultatele confirmă frecvența crescută a fumatului și în rândul lotului studiat (47,9% pentru bărbați și 28,9% pentru femei) și nu arată vreo diferență în comportamentul legat de fumat asociată cu anul de studiu.

SCOP

Scopul acestui studiu a fost de a investiga consumul de alcool, tutun și droguri și influența factorilor de personalitate asupra acestora într-un studiu tip cohortă pe un lot de studenți la medicină din anul 1.

MATERIAL ȘI METODĂ DE LUCRU

Studiul s-a desfășurat la Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj Napoca în timpul primului semestru al anului universitar 2013/2014. 267 de studenți din anul 1 (90%) al liniei de predare în limba română a Facultății de Medicină au participat la un chestionar anonim care a inclus întrebări legate de consumul de alcool, droguri, fumat, precum și date demografice. În plus, participanții au completat inventarul de personalitate NEO-FFI și chestionarul de anxietate STAI. Chestionații și-au dat consimțământul informat în scris. Completarea chestionarului a fost voluntară. Studiul s-a desfășurat după obținerea aprobării din partea Facultății de Medicină și a Comisiei de Etică a Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj Napoca. Chestionarul a fost distribuit studenților la două luni după începutul primului semestru.

Varianta scurtă a inventarului de personalitate ”Big Five” (NEO-FFI) a fost concepută de Costa și McCrae în 1992 (20) și a fost adaptată în limba română de către Iliescu și colaboratorii în 2010.(21) NEO-FFI cuprinde 60 de elemente grupate în cinci sub-scale: extroversia, neuroticismul, agreabilitatea, deschiderea spre experiențe noi și conștiinciozitatea. Fiecare sub-scală include 12 elemente. Respondenții au de atribuit unul dintre cele 5 calificative care variază de la ”complet fals = 1” la ”complet adevărat = 5” conform unei scale cu 5 puncte de tip Likert. NEO-FFI este cel mai răspândit și mai robust instrument de determinare a trăsăturilor de personalitate cu proprietăți psihometrice valabile elaborat de cercetătorii de până acum.

Pentru măsurarea anxietății am folosit versiunea românească a inventarului pentru evaluarea anxietății ca stare și ca trăsătură (State-Trait Anxiety Inventory – STAI).(22) Acesta este compus din două scale: cea pentru stare și cea pentru trăsătură. Fiecare dintre aceste scale include 20 de elemente care indică prezența sau absența simptomelor anxietății. STAI este unul dintre chestionarele de auto-evaluare a anxietății cele mai folosite atât în cercetare cât și în practica clinică.

Analiza statistică: Datele obținute au fost analizate folosind pachetul statistic pentru științele sociale (Statistical Package for Social Sciences – SPSS), versiunea 20 pentru OS 10.9.1. Distribuțiile variabilelor studiate au fost analizate cu ajutorul testelor Shapiro-Wilk. Semnificația statistică aleasă a fost $\alpha \leq 0,05$. Deoarece datele nu au avut o distribuție normală, am folosit coeficienții de corelație Mann-Whitney U și Spearman. Cel din urmă a fost utilizat pentru a investiga relațiile dintre variabilele personalității și consumul de alcool.

REZULTATE

Caracteristicile demografice ale eșantionului

Tabelul nr. 1. Caracteristicile demografice ale eșantionului

	Bărbați	**Femei**
Sex (N, %)	86 (32.2%)	181 (67.8%)
Vârstă (medie, SD)	19 (2.6)	19.8 (.092)
Părinți (N, %)		
Medici (da)	41 (15.3%)	
Mama, studii universitare	206 (76.9)	
Tatăl, studii universitare	190 (70.9)	
Statusul marital (N, %)		
Singur	171 (64%)	
Într-o relație	96 (36%)	
Situația locativă (N, %)		
Cu părinții	48 (18%)	
Cămin studențesc	124 (46.4%)	
Apartament închiriat	95 (35.6%)	

Tabelul nr. 1 arată caracteristicile demografice ale eșantionului. 267 de studenți au răspuns chestionarului (rată de răspuns de 90%), dintre care 181 (67.8%) de sex feminin. Vârsta medie a fost 19 ani la studenții de sex feminin și 19,8 ani la studenții de sex masculin. Mamele a 76,9% dintre studenți și tații a 70,9% dintre studenți au absolvit cursurile unei facultăți.

15,3 dintre studenți au unul sau ambii părinți medici. În ceea ce privește statusul marital, 171 (64%) dintre studenți s-au declarat singuri, iar 93 (36%) într-o relație. Ca și situație locativă, 48 (18%) dintre studenți locuiau cu părinții, 124 (46,4%) locuiau într-unul dintre căminele universității, iar 95 (35,6%) locuiau într-un apartament închiriat.

Consumul de alcool

Tabelul nr. 2. Consumul de alcool

	N	%
Da	201	75.3
Nu	66	24.7
Total	267	100.0

24.7% dintre studenți nu consumă alcool.

Tabelul nr. 3. Numărul mediu de unități de alcool (unități/săptămână/tip de băutură, în funcție de sex)

Sex		Bere unități/ săptămână	Vin unități/ săptămână	Spirtoase unități/ săptămână	Total unități/ săptămână
Bărbați	Medie	1.98	2.28	3.63	7.90
	N	86	86	86	86
	SD	5.59	4.18	7.01	11.35
Consum anual (litri de alcool pur)					4.74
Femei	Medie	1.54	2.45	1.42	5.42
	N	181	181	181	181
	SD	.85	5.14	3.47	6.22
Consum anual (litri de alcool pur)					3.25
Total	Medie	1.68	2.39	2.13	6.22
	N	267	267	267	267
	SD	3.24	4.84	4.99	8.29

Consumul mediu de alcool în rândul consumatorilor de sex masculin a fost 9.58±12.5 unități (interval .36-79.5, mediană 5.16) iar la sexul feminin 6.23±6.74 (interval .92-29.75, mediană 4.34). O unitate a fost definită ca jumătate de sticlă de bere (aprox. 250 ml)/1 pahar de vin/1 păhărel de spirtoase (23).

Tabelul nr. 4. Prevalența consumului de alcool ”cu risc scăzut”, ”cu risc mediu-înalt” și ”la nivel periculos de risc” la studenții consumatori de alcool

		Sex		Total
		Bărbați	Femei	
Risc scăzut	N	57	120	177
	% din indivizii de același sex	87.7%	88.2%	88.1%
Risc mediu-înalt	N	1	8	9
	% din indivizii de același sex	1.5%	5.9%	4.5%
Nivel periculos de risc	N	7	8	15
	% din indivizii de același sex	10.8%	5.9%	7.5%
	N	65	136	201
	% din indivizii de același sex	100.0%	100.0%	100.0%

87,7% dintre bărbați și 88,2% dintre femei consumau alcool la un nivel de risc scăzut (1-21 unități/săptămână bărbații, 1-14 unități/săptămână femeile). Restul de 1,5% dintre bărbați și 5,9% dintre femei beau la nivelul mediu-înalt de risc (22-28 unități/săptămână bărbații și 14-21 unități/săptămână femeile). 10,8% dintre bărbați și 5,9% dintre femei beau alcool la ”nivelul periculos de risc” (peste 29 unități/săptămână bărbații și peste 22 unități/săptămână femeile). 10,1% dintre studenți au raportat un consum crescut de alcool după începerea studiilor universitare.

Fumatul

Tabelul nr. 5. Prevalența fumatului

	N	%
Zilnic	37	13.9
Cel puțin o dată pe săptămână	17	6.4
Cel puțin o dată la 2 săptămâni	20	7.5
Cel puțin o dată pe lună	15	5.6
Deloc	178	66.7
Total	267	100.0

Frecvența fumatului regulat curent era 13.9% .

Tabelul nr. 6. Numărul mediu de țigarete/zi

Sex	Media	N	SD	Mann-Whitney U	p
Bărbați	11.52	17	6.54	101.50	.03
Femei	6.95	20	4.94		
Total	9.05	37	6.10		

Numărul mediu de țigarete în cazul bărbaților (11.52±6.54) a fost ușor mai ridicat (Mann-Whitney U=101.5, p<.03) decât în cazul femeilor (6.95±4.94).

Droguri

Cannabis a fost cel mai frecvent drog raportat ca fiind ”consumat vreodată” de către studenți. Tabelul 7 arată că 9,76% dintre studenți au consumat cannabis.

Tabelul nr. 7. Consumul de cannabis și alte droguri

	N	%
Da	33	12.4
Nu	234	87.6
Total	267	100.0
Cannabis	29	9.76
Amfetamine	4	1.49

Anxietatea

Scorul mediu la chestionarul STAI-Y1 care evaluează anxietatea ca stare a fost 44,4 ± 11,87 la studenții de sex feminin și 40,58 ±10,1 la studenții de sex masculin. Scorul mediu la chestionarul STAI-Y1 care evaluează anxietatea ca trăsătură a fost 45,99 ± 10,67 la studenții de sex feminin și 41,78 ± 9,44 la studenții de sex masculin. 35,1% dintre studenți aveau un nivel crescut de anxietate ca stare, iar 44,1% dintre studenți aveau un nivel crescut de anxietate ca trăsătură.

Tabelul nr. 8. Nivelul de anxietate

	STAI Y1 anxietatea-stare		STAI Y2 anxietatea-trăsătură	
	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați
Medie	44.40	40.58	45.99	41.78
N	181	87	181	87
SD	11.87	10.10	10.67	9.44
% de studenți cu nivel crescut de anxietate	35.1		44.1	

Trăsături de personalitate

Scorurile medii Neo-FFI pentru neuroticism au fost 26±7,58 (bărbați) și 31,95±19,66 (femei), extroversia 31,63 ± 6,44 (bărbați) și 32,32 ± 5,7 (femei), deschiderea la noi experiențe 28,67±7,45 (bărbați) și 28,2 ± 6,29 (femei), agreabilitatea 25,83± 8,64 (bărbați) și 27,08± 5,08 (femei), iar conștiinciozitatea 35,65± 6,86 (bărbați) și 36,03± 6,01(femei).

Asociații

Pentru anxietate, neuroticism, agreabilitate și conștiinciozitate nu au fost găsite corelații semnificative cu consumul de alcool. Singurele corelații semnificative rezultate din aceste teste au putut fi stabilite între consumul de alcool și

extroversiune, și deschidere la noi experiențe.

Tabelul nr. 9. Corelațiile Spearman Rho între trăsăturile de personalitate și consumul de alcool (unități/săptămână)

	Spearman Rho
STAI-Y1 anxietatea ca stare	-.059
STAI-Y2 anxietatea ca trăsătură	-.081
Neuroticism	-.056
Extroversie	.185**
Deschidere	.135*
Agreabilitate	-.077
Conștiinciozitate	-.050

**p<0.01, *p<.05

Tabelul nr. 10. Relația dintre consumul de cannabis, anxietate și consumul de alcool

	Consumul de cannabis și alte droguri		Mann-Whitney U	p
	Da	Nu		
Consumul de alcool (unități/săptămână)	9.99 ±9.92	5.69±7.91	2557.5	<.02
STAI-Y1 anxietatea stare	38.39±7.57	43.78±11.75	4998.00	<.012
STAI-Y2anxietatea trăsătură	42.81±9.39	44.83±10.61	4294.5	>.296

S-au găsit asocieri între consumul de alcool și de cannabis; studenții consumatori de cannabis beau mai mult alcool. Au existat asocieri între consumul de cannabis și anxietatea ca stare, studenții care consumau cannabis raportau un nivel mai scăzut de anxietate ca stare, dar nu și ca trăsătură.

DISCUȚII

Acest studiu efectuat pe un lot tip cohortă de studenți în primul an la Facultatea de Medicină, secția română, la două luni de la debutul lor în mediul academic al Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu" din Cluj Napoca, indică faptul că mulți consumau deja cantități excesive de alcool și experimentaseră deja consumul de droguri, în special cannabis, dinainte de a începe viața de student. 12,3% dintre studenți și 11,8% dintre studente au recunoscut un consum de alcool peste cel de "risc scăzut". Consumul de droguri a fost prezent în rândul studenților la medicină, 12.4% raportând ca trecând printr-o astfel de experiență la un moment dat în viața lor.

O proporție semnificativă de studenți (44.1%) sufereau de anxietate. Studii anterioare asupra studenților medicinești (5, 24) nu au găsit vreo asociere între scorurile de anxietate și consumul de alcool. După cum arată rezultatele acestui studiu, există trăsături de personalitate ca extroversia și deschiderea spre noi experiențe care influențează consumul de droguri și tiparele consumului de alcool în rândul studenților, sugerând că respectivii indivizi continuă aceste obiceiuri deși sunt conștienți de faptul că sunt nesănătoase. În lumina acestor rezultate, ar fi indicat să se ia în considerare promovarea consumului cu moderație al alcoolului la studenții la medicină.

O limită a studiului, întâlnită la toate sondajele care utilizează chestionare, o reprezintă dificultatea de a aprecia fidelitatea și exactitatea datelor. Cu toate acestea, chestionarul completat de către studenți a fost voluntar și anonim, ceea ce credem că a încurajat răspunsurile sincere la întrebări.

CONCLUZII

Studiul de față contribuie la literatura științifică concentrată pe o problemă socială extrem de importantă – tiparele consumului de substanțe toxice în rândul tinerilor din România concentrându-se totuși pe situația studenților la medicină. Aceștia pot fi considerați o categorie specială de tineri: având în vedere programul educațional pe care îl urmează, aceștia sunt expuși unui set bogat de informații referitor la consecințele asupra sănătății al abuzului de substanțe toxice. Ar fi de așteptat, deci, ca în urma contactului cu informația relevantă științific pentru această problemă de sănătate, nivelul de consum de substanțe toxice să fie mai scăzut în rândul studenților medicinești decât la restul populației din aceeași categorie de vârstă. Adăugându-se cercetărilor anterioare efectuate în mediul social românesc, acest studiu încorporează și date referitoare la consumul de droguri și trăsăturile de personalitate ale grupului studiat.

Prevalența fumatului regulat curent în rândul studenților medicinești din anul 1 a fost 13.9%. Acest nivel este inferior celui raportat la nivel național (25) cu o prevalență totală de 24,3% (fumat zilnic).

1. 12,4% dintre respondenți au raportat cel puțin o experiență implicând droguri în antecedente. Cannabis a fost cel mai frecvent drog "încercat vreodată" de către studenți. Un raport recent al centrului de monitorizare europeană a drogurilor și dependenței de droguri (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction – EMCDDA) (26) indică România ca una dintre țările Uniunii Europene cu o prevalență a consumului de cannabis extrem de scăzută: 2,9% pentru adulții între 15 și 34 ani (informațiile statistice folosite în acest raport se referă la anul 2009). Studiile efectuate pe studenți de către același EMCDDA indică faptul că prevalența consumului de cannabis pe parcursul vieții a crescut de la 1% în 1999 la 7% în 2011 (27).
2. 24.7% dintre studenți nu au băut alcool. Această cifră este inferioară celei găsite de OMS în România la nivelul populației generale – 37.5% (abstinența de la alcool fiind definită ca lipsa consumului de alcool în ultimele 12 luni), dar totuși mai mare decât procentul de abstinenți pe durata întregii vieți, 13.1% (28).
3. Anxietatea are o prevalență crescută în rândul studenților la medicină.
4. Trăsăturile de personalitate cum sunt extroversia și deschiderea la noi experiențe au fost asociate cu consumul de droguri și alcool în rândul studenților la medicină.

Rezultatele referitoare la consumul de substanțe toxice în cadrul eșantionului analizat indică faptul că acesta corespunde cu așteptările care decurg din literatură precum și din bazele de date internaționale. Cât despre consumul de alcool și tutun, diferențele în funcție de sex sunt clare, bărbații consumând cantități mai mari și cu o frecvență superioară femeilor. Așteptările în ceea ce privește nivelurile de consum de substanțe toxice în rândul studenților la medicină ca acestea să fie mai scăzute decât în populația generală de aceeași vârstă sunt confirmate (cu avertizarea în ceea ce privește ilegalitatea consumului de cannabis).

Limitele datelor folosite pentru compararea populației (tinere) generale (cum ar fi disponibilitatea diferită a informațiilor statistice pentru populația generală de vârstă tânără) sugerează prudență în interpretarea rezultatelor obținute pentru studenții la medicină în comparație cu cele din literatură referitoare la populația generală de aceeași vârstă. Un studiu multicentric combinat cu investigarea efectelor în timp ale disponibilității informațiilor referitoare la impactul profesional al consecințelor consumului de toxice asupra sănătății ar produce date relevante pentru conceperea unor intervenții de promovare a sănătății menite să reducă consumul de toxice în rândul tinerilor.

REFERINȚE

1. World Health Organization [Internet]. Media center:

Alcohol fact sheet February 2011 [updated 2011 Feb; cited 2014 Apr]. Available from: http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs349/en/.
2. World Health Organization [Internet]. Media center: Tobacco fact sheet No. 339 [updated 2013 Jul; cited 2014 Apr]. Available from: http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs339/en/.
3. Miller P, Plant M. Drinking, smoking and illicit drug use among 15 and 16 year olds in the United Kingdom. Br Med J 1996;313:394-97.
4. Rubington E, Weinberg M.S. The Study of Social Problems: Seven Perspectives. 7th ed. NY: Oxford University Press; 2010.
5. Webb E, Ashton CH, Kelly P, Kamali F. Alcohol and drug use in UK university students. Lancet 1996 Oct 5;348(9032):922-5.
6. Webb E, Ashton CH, Kelly P, Kamali F. Patterns of alcohol consumption, smoking and illicit drug use in British university students: interfaculty comparisons. Drug Alcohol Depend 1997 Aug 25;47(2):145-53.
7. Thakore S, Ismail Z, Jarvis S, Payne E, Keetbaas S, Payne R, et al. The perceptions and habits of alcohol consumption and smoking among Canadian medical students. Academic Psychiatry 2009;33:193-197.
8. Shah AA, Bazargan-Hejazi S, Lindstrom RW, Wolf KE. Prevalence of at-risk drinking among a national sample of medical students. Subst Abuse. Apr-Jun 2009;30(2):141-9.
9. Croen LG, Woesner M, Herman M, Reichgott M. A longitudinal study of substance use and abuse in a single class of medical students. Acad Med 1997 May;72(5):376-81.
10. Webb E, Ashton CH, Kelly P, Kamali F. An update on British medical students' lifestyles. Med Educ 1998 May;32(3):325-31.
11. Voigt K, Twork S, Mittag D, Gobel A, Voigt R, Klewer J, et al. Consumption of alcohol, cigarettes and illegal substances among physicians and medical students in Brandenburg and Saxony (Germany). BMC Health Serv Res 2009 Dec 3;9:219.
12. Straus R, Bacon SD. Drinking in College. New Haven: Yale University Press; 1953.
13. Wicki M, Kuntsche E, Gmel G. Drinking at European universities? A review of students' alcohol use. Addict Behav 2010 Nov;35(11):913-24. doi: 10.1016/j.addbeh.2010.06.015. Epub 2010 Jun 22.
14. Keller S, Maddock JE, Laforge RG, Velicer WF, Basler HD. Binge drinking and health behavior in medical students. Addict Behav 2007 Mar;32(3):505-15. Epub 2006 Jul 3.
15. Newbury-Birch D, Walshaw D, Kamali F. Drink and drugs: from medical students to doctors. Drug Alcohol Depend 2001 Nov 1;64(3):265-70.
16. Dumitrescu AL. Tobacco and alcohol use among Romanian dental and medical students: a cross-sectional questionnaire survey. Oral Health Prev Dent 2007;5(4):279-84
17. Anderson P, Møller L, Galea G (editors). Alcohol in the European Union. Consumption, harm and policy approaches. Copenhaga: WHO Regional Office for Europe; 2012.
18. Brabete AC, Sánchez-Lópeza MP, Cuéllar-Floresa I, Rivas-Diez R. The Impact of Gender Norms on Alcohol and Tobacco Use at Romanians. Procedia Soc Behav Sci 2013 May; 78:230-234.
19. Didilescu A, Inagaki K, Sfeatcu R, Hanganu SC, Virtanen JI. Smoking Habits and Social Nicotine Dependence among Dental Students in Romania. Oral Health Dent Manag 2014 Mar;13(1):35-40.
20. Costa PT Jr, McCrae RR. Professional Manual: Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and the NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI). Odessa, FL: Psychological Assessment Resources; 1992.
21. Costa PT Jr, McCrae RR. Neo Pi-R Manual tehnic și interpretativ -adaptat în România de Iliescu D, Minulescu M, Nedelcea C, Ispas D, Cluj: Sinapsis; 2010.
22. Spielberger CD. State-Trait Anxiety Inventory (traducere Pitariu H., Peleașă C.). Cluj-Napoca: Sinapsis; 2007.
23. Royal College of Physicians. Alcohol and the heart in perspective: sensible limits reaffirmed. Summary of the report of a working group of the Royal College of Physicians, Psychiatrists and General Practitioners. London: J. R. Coll. Physicians 1995;29:266-71.
24. Ashton CH, Kamali F. Personality, lifestyles, alcohol and drug consumption in a sample of British Medical Students. Med Educ 1995;29:187-92.
25. World Health Organization [Internet]. WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2013 [updated Dec 2012; cited 2014 Apr]. Available from: http://www.who.int/tobacco/surveillance/policy/country_profile/rou.pdf?ua=1.
26. EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) [Internet]. Annual report online 2011: the state of the drugs problem in Europe [updated Nov 2011; cited 2014 Apr]. Available from: http://www.emcdda.europa.eu/online/annual-report/2011/cannabis/3.
27. EMCDDA, Country Overviews: Romania. Drug use among the general population and young people. [updated May 2013; cited 2014 Apr] Available at: http://www.emcdda.europa.eu/publications/country-overviews/ro#gps.
28. WHO, Fact sheet 1996-2006 [available 2011; cited 2014 Apr]. Available from: http://www.who.int/substance_abuse/publications/global_alcohol_report/profiles/rou.pdf?ua=1.